

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.11 РИСУНОК ТА АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС*

Галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Спеціальність	<u>022 Дизайн</u>
Назва освітньо-професійної програми	<u>«Дизайн»</u>
Рівень освіти	<u>фаховий передвищій рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач вищої категорії Гончаров Василь Омелянович	+38(097) 275-62-64	epk.mgu.odessa@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Рисунок та академічний живопис» знайомить здобувачів з сучасними образотворчими засобами, носить практико-орієнтований характер і спрямована на задоволення освітніх потреб здобувачів в області образотворчого і мистецтва та дизайну. Особливість даної програми полягає в тому, що за основу взято творчі сучасні пошуки в різних видах художнього малювання. Сприйняття художньої та практичної цінності створюваних виробів, відбувається на основі зразків, репродукцій, виробів створених народними умільцями, художниками дизайнерами. В межах навчальної дисципліни здобувач отримає загальні поняття з рисунку та академічного живопису; здобуде практичні навички; вміння на базі існуючих

Мета курсу — засвоєння практичних засад учбового рисунку починаючи від формування поняття конструктивної логіки, побудови об'ємної форми і методичної послідовності поетапного ведення роботи над зображенням до визначеного рівня завершеності за допомогою перспективної побудови об'єму в просторі, тону, світлотіньового моделювання форми.

Завдання дисципліни:

- навчити здобувачів володіти засобами кольору, передавати на площині трьохвимірність об'єктів предметно-просторового середовища в залежності від освітлення, оточення, повітряної та колірної перспективи;
- сформувати вміння трансформувати зображені реальні об'єкти в двовимірні декоративні рішення;
- дати базові знання з основ рисунку, академічного живопису та кольорознавства;
- познайомити здобувачів з технікою та технологією акварелі, гуаші.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері дизайну або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів графічного дизайну та характеризується певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності

СК 2. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.

СК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну.

СК 10. Здатність планувати та управляти процесом виконання дизайнерського завдання

СК 11. Здатність до професійного просування власних творчих компетентностей на ринку праці.

СК 12. Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями

СК 14. Здатність застосовувати композиційно-колеристичне рішення у розробці об'єктів графічного дизайну

Навчальна дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» забезпечує досягнення результатів навчання (РН), передбачених освітньо-професійною програмою:

РН 5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір

РН 7. Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку.

РН 8. Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики

РН 9. Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН 14. Працювати автономно та/або в команді

РН 16. Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань

РН 17. Презентувати власні професійні компетентності, створені об'єкти (продукти) або їх елементи в професійному середовищі, перед клієнтами, користувачами та споживачами, враховуючи тенденції ринку праці у сфері дизайну.

РН 19. Розробляти колористичне та композиційне вирішення об'єктів графічного дизайну.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття		Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Практичні	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова /вибіркова
6	180	96*	84	2 (на основі БЗСО) 1 (на основі ПЗСО)	3 (на основі БЗСО) 1 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Всього	Практичні	С.р.
Тема 1. Конструктивний рисунок куба у фронтальній і кутовій перспективі у різних положеннях відносно ліній горизонту	18	10	10
Тема 2. Конструктивний рисунок кулі та її світло-тіньова конструкція	18	10	10
Тема 3. Конструктивний рисунок циліндра	20	10	10
Тема 4. Рисунок натюрморту з геометричних тіл по їх проєкціям	20	10	10
Тема 5. Простий натюрморт з побутових предметів у техніці гризайлі	20	10	10
Тема 6. Натюрморт із складних побутових предметів та драперією із складками у зближеній кольоровій гамі	20	10	10
Тема 7. Натюрморт із складних побутових предметів та драперією із складками у контрастній кольоровій гамі	20	12	10
Тема 8. Натюрморт в холодних тонах	22	12	12
Тема 9. Натюрморт в теплих тонах	22	12	12
Загалом	180	96	84
Підсумковий контроль – залік			

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в коледжі комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Конструктивний рисунок куба у фронтальній і кутовій перспективі у різних положеннях відносно ліній горизонту. Виконання декілька ескізів куба у фронтальній перспективі, розташовуючи його на різних висотах відносно лінії горизонту (на рівні очей, вище, нижче). Рисунок кубу у кутовій перспективі, змінюючи кут нахилу та положення відносно лінії горизонту. Рисунок, де куби у фронтальній та кутовій перспективах будуть зображені разом на одному аркуші, щоб показати їх взаємозв'язок і відмінності.	8
Тема 2. Конструктивний рисунок кулі та її світло-тіньова конструкція Конструктивний рисунок кулі, позначивши основні осі та визначивши точки дотику з площиною. Відзначення основних зон світлотіні на кулі (світло, півтінь, тінь, рефлекс, відблиск). Рисунок кулі з детальним опрацюванням світлотіні.	8
Тема 3. Конструктивний рисунок циліндра Конструктивний рисунок циліндра, позначивши його основні осі та площини. Циліндр у різних положеннях: вертикально, горизонтально, під кутом. Рисунок циліндра з додаванням світлотіньової моделі для виявлення об'єму та форми	8
Тема 4. Рисунок натюрморту з геометричних тіл по їх проєкціям Ескізи основних геометричних тіл (куб, куля, циліндр, конус) з різних проєкцій. Композиційний ескіз натюрморту, використовуючи обрані геометричні тіла. Рисунок натюрморту, звертаючи увагу на пропорції та перспективу кожного об'єкта.	10
Тема 5. Простий натюрморт з побутових предметів у техніці гризайлі Обрання декілька простих побутових предметів (чашка, книга, фрукт) для натюрморту. Ескіз композиції, розміщуючи предмети на аркуші. Рисунок у техніці гризайлі (використовуючи лише один колір з різними відтінками), щоб передати об'єм та текстуру предметів.	10
Тема 6. Натюрморт із складних побутових предметів та драперією із складками у зближеній кольоровій гамі. Оберання складних побутових предметів (наприклад, ваза, глечик, кошик) та тканину для драпірування. Ескіз композиції, звертаючи увагу на розташування предметів та складок тканини. Рисунок у зближеній кольоровій гамі, акцентуючи на деталях та фактурах предметів і драпірування.	10
Тема 7. Натюрморт із складних побутових предметів та драперією із складками у контрастній кольоровій гамі. Оберання складних побутових предметів та тканину для драпірування, визначте контрастні кольори для композиції. Ескіз композиції, розміщуючи предмети таким чином, щоб підкреслити контрасти кольорів. Рисунок у контрастній кольоровій гамі, акцентуючи на деталях, текстурах та яскравих переходах між кольорами	10
Тема 8. Натюрморт в холодних тонах Оберання предметів для натюрморту, які будуть добре виглядати у холодних тонах (скляні вироби, метали, сині або зелені об'єкти).	10

Ескіз композиції, розміщуючи предмети гармонійно. Рисунок, використовуючи холодні тони, акцентуючи на світлотіньових переходах та кольоровій гармонії	
Тема 9. Натюрморт в теплих тонах Оберання предмети для натюрморту, які будуть добре виглядати у теплих тонах (дерев'яні вироби, кераміка, жовті або червоні об'єкти). Ескіз композиції, розміщуючи предмети гармонійно. Рисунок, використовуючи теплі тони, акцентуючи на світлотіньових переходах та кольоровій гармонії.	10
Всього	84

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю		Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань		80%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку		20%
Методи діагностики знань (контролю)	робота індивідуальна, робота в групах, розв'язання практичних завдань, залік	

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	40
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Індивідуальні практичні завдання	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання практичних завдань	20
Виконання індивідуальних завдань (дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, виконання самостійної роботи.	20
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль – залік			20
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

- **«відмінно» / «зараховано»** (А – від 90 до 100 балів). Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вмє самостійно знаходити та опрацювати необхідну інформацію, на заліку демонструє практичні навички виконання навчального матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на заняттях, під час яких виконував усі поставленні завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість;
- **«добре» / «зараховано»** (В – від 82 до 89 балів). Здобувач демонструє практичні навички виконання навчального матеріалу на заліку, але допускає незначні помилки у формуванні композиції, будові предметів. Був присутній на заняттях, під час яких виконував усі поставленні завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість;
- **«добре» / «зараховано»** (С – від 74 до 81 балів). Здобувач відтворює значну частину практичного матеріалу на заліку, виявляє знання і розуміння основних положень виконання навчального матеріалу, але недостатньо точно виконує лінійно-конструктивні особливості, розташування на площині предметів, допускає незначні помилки у світло-тіньовому виконанні. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи та активність і творчість;
- **«задовільно» / «зараховано»** (D – від 64 до 73 балів). Здобувач був присутній не на всіх заняттях, на заліку демонструє виконання навчального матеріалу на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних завдань до самостійної роботи;
- **«задовільно» / «зараховано»** (E – від 60 до 63 балів). Здобувач був присутній не на всіх заняттях, на заліку демонструє виконання навчального матеріалу на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, допускає значні помилки у композиційному рішенні, будові предметів, розташуванні на площині, виконав не всі завдання до самостійної роботи;
- **«незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано»** (FX – від 35 до 59 балів). Здобувач демонструє виконання навчального матеріалу на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
- **«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано»** (F – від 1 до 34 балів). Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Берлач О. П. Графічні техніки в образотворчому мистецтві : навчальний посібник. Луцьк : Волинська обласна друкарня., 2022. 103 с.
2. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
3. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
4. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212с
5. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
6. Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2022. 304 с.
7. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
8. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114 с.
9. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
10. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. Друге видання, доповнене, перероблене. Луцьк, 2022. 124 с.
11. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синепупова; Пер. Роза Турманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
12. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248с.

Допоміжна

13. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
14. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
15. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 17-19.
16. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
17. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
18. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
19. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильсва. Дніпропетровськ, Роял Принт, 2015. 34 с.
20. Шлеєнкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії «колір» на уроках образотворчого мистецтва. Мистецтво та освіта. 2017. № 3. С. 34-43

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Композиція <https://www.pinterest.com/lesiavirozub/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%8F/>
2. Основи композиції <https://buki.com.ua/blogs/korotko-pro-osnovi-kompoziciyi/>
3. Кольорознавство <https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2015/kolor.pdf>
4. Основи кольорознавства <https://oformlufac-vitrin-budivel-ta-primisen-6.webnode.com.ua/osnovi-koloroznavstva/>
5. Neon flames <http://29a.ch/sandbox/2011/neonflames>
6. This is sand <https://thisissand.com/>
7. Silk <http://weavesilk.com/>
8. My oats <https://www.myoats.com/create.aspx?>
9. Flaim painter <https://escapemotions.com/experiments/flame>
10. Webchemistry <https://webchemistry.org/>